

Απόφαση υπ' αριθμ. 1/2019 του Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου

ΕΝΩΣΙΣ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Η.Ε.Α.

Ακαδημίας 20, 106 71 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 36 75 440 FAX: 36 75 530

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Απόφαση υπ' αριθμ.

1/2019

Περίληψη: Το ΔΠΣ, έκρινε με ψήφους 3 έναντι 2 πειθαρχικά ελεγκτέο, τον συν. Σωτήρη Καψώχα, για αντιδεοντολογική συμπεριφορά, ύστερα από αυτεπάγγελτη πειθαρχική δίωξη.

Ποινή: Με ψήφους 3 έναντι 2 επιβλήθηκε η επίπληξη με ανάρτηση της απόφασης στους χώρους εργασίας. Η μειοψηφία πρότεινε την απλή επίπληξη.

=====

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ενώσεως Συντακτών ΗΕΑ, συνήλθε σήμερα Πέμπτη, 14 Μαρτίου 2019, στα επί της οδού Ακαδημίας 20 γραφεία του, υπό την προεδρία του προέδρου Παύλου Γερακάρη και με την παρουσία των τακτικών μελών, Παναγιώτη

Τσίρου, Κωνσταντίνου Σαλαμούρα, Ελένης Τράϊου, Μιμής Τουφεξή, καθώς και της γραμματέως Μαρίας Χριστοφοράτου, προκειμένου να εξετάσει την από 07.01.19 έφεση του **συν. Σωτήρη Καψώχα** κατά της υπ' αριθμ. 7/2018 απόφασης του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Η έφεση ασκήθηκε εμπρόθεσμα και το Συμβούλιο προχώρησε στην αποδεικτική διαδικασία.

Το Συμβούλιο έχει την προβλεπόμενη από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των Π.Σ. απαρτία, καθώς είναι η δεύτερη κατά σειρά συνεδρίαση για το σκοπό αυτό, αφού στην προηγούμενη από 07.03.19 συνεδρίαση, δεν υπήρχε η απαιτούμενη απαρτία.

Με την προσβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο τον έκρινε με ψήφους 3 έναντι 2 πειθαρχικά ελεγκτέο για αντιδεοντολογική συμπεριφορά. Παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 2, παρ. 1, εδ. β' του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας. Του επέβαλε με ψήφους 3 έναντι 2 την οριστική διαγραφή από τα μητρώα της ΕΣΗΕΑ, ενώ η μειοψηφία την επίπληξη με ανάρτηση της απόφασης στους χώρους εργασίας.

Το ΠΠΣ, στην από 43^η συνεδρίασή του (25.09.18), με ψήφους 4 έναντι 1 αποφάσισε την άσκηση αυτεπάγγελτης δίωξης με το ακόλουθο κατηγορητήριο:

«Το Συμβούλιο, με ψήφους 4 (...) έναντι 1 (...) αποφάσισε την άσκηση αυτεπάγγελτης πειθαρχικής δίωξης κατά του συν. Σωτήρη Καψώχα, δημοσιογράφου/σχολιαστή της εκπομπής «Δεύτερη Ματιά», ο οποίος αναφέρθηκε στον αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης,

Κυρ. Μητσοτάκη, κατά τρόπο απαράδεκτο:

«...Ήτανε στιγμές που νόμιζα ότι άκουγα τον θεωρητικό του φασισμού, τον Σέρτζιο Πανούντσιο (Λατ.: Sergio Panunzio), ο οποίος εισήγαγε στοιχεία εθνικισμού στην Ιταλία του Μουσολίνι...».

Η μειοψηφία ήταν κατά της αυτεπάγγελτης πειθαρχικής δίωξης.

Η ανωτέρω αναφορά του συναδέλφου ήταν ακραία και ατεκμηρίωτη, και εκφωνήθηκε με παθιασμένο τρόπο, πράγμα ανάρμοστο για Δημοσιογράφο, ο οποίος οφείλει να τηρεί το Καταστατικό της ΕΣΗΕΑ και τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Ο συν. Καψώχας, εμπλέκοντας την δημοσιογραφική του ιδιότητα με εκείνη ενός πολιτικού αντιπάλου του αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, χρησιμοποίησε οξύ και μελανό πολιτικό χαρακτηρισμό για τις δημόσιες θέσεις του κ. Μητσοτάκη, ενός δημοκρατικά εκλεγμένου πολιτικού αρχηγού και βουλευτή, και κατ' επέκταση προκαλεί ανεπίτρεπτα μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης. Είναι αναφαίρετο δικαίωμα η άσκηση κριτικής, όχι όμως η δημόσια σκύλευση του οποιουδήποτε πολιτικού παράγοντα, αλλά και κάθε πολίτη.

Στην προκείμενη περίπτωση παραβίασε:

α) Το άρθρο 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού, που ορίζει ότι οι δημοσιογράφοι οφείλουν: *«...Να δείχνουν διαγωγή, συμπεριφορά και ήθος ανάλογες με το λειτούργημα που ασκούν».*

β) Το άρθρο 2, παρ. 1, εδ. β' του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας, που ορίζει ότι ο δημοσιογράφος οφείλει: «Να σέβεται την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια... του ανθρώπου και του πολίτη...»».

Ενώπιον του Συμβουλίου ο εφεσιβάλλων **συν. Σωτήρης Καψώχας**, ανέπτυξε την έφεσή του, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«...Οι προθέσεις που μου αποδίδονται είναι ανακριβείς και άστοχες. Η κατηγορία ότι 'χρησιμοποίησα' οξύ και μελανό πολιτικό χαρακτηρισμό για τις δημόσιες θέσεις του κ. Μητσοτάκη και ότι προκάλεσα δημόσια σκύλευση στον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, δεν ανταποκρίνεται ούτε στο ύφος ούτε στο περιεχόμενο του σχολίου μου, το οποίο ήταν τεκμηριωμένο σχόλιο με ιστορικούς παραλληλισμούς.

...

Δεν θεωρώ ότι οι συμμετρίες και οι ιστορικές αναλογίες προσβάλλουν την πολιτική θέση ή άποψη κανενός πολιτικού κόμματος και ως εκ τούτου, σε κανένα σημείο δεν προσέβαλα ούτε 'σκύλευσα' τον Αρχηγό της Ν.Δ.

Ερ.: Αναγνωρίζετε τη λειτουργία των πολιτειακών θεσμών;

Απ.: Βεβαίως και την αναγνωρίζω και δεν μετέχω σε αντιδημοκρατικές ομάδες.

Ερ.: Το ίδιο ισχύει και για την ΕΣΗΕΑ;

Απ.: Ο σεβασμός και η αναγνώριση προς το Σωματείο, αποδεικνύεται από το γεγονός ότι είμαι εκλεγμένο μέλος Οργάνου και συμμετέχω επί πολλά χρόνια ενεργά σε όλες του τις διαδικασίες.

Ερ.: Υπάρχει κανόνας (άρθρο, νόμος κλπ), που να απαγορεύει στη

δημόσια τηλεόραση να ασκείται κριτική και σχολιασμός στα δημόσια πρόσωπα και στους θεσμούς που εκπροσωπούν (κόμματα κλπ); Από δημοσιογράφους ή και ακόμη από πολίτες που εκπροσωπούν θεσμούς, συλλόγους κλπ;

Απ.: Εξ όσων γνωρίζω, όχι. Άλλωστε, ένας από τους όρους τους οποίους έθεσα στη Διοίκηση της ΕΡΤ από την πρώτη στιγμή που συζήτησα τη συνεργασία μαζί τους, ήταν η διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της άποψής μου, πράγμα που έγινε αποδεκτό. Αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι άσκησα δριμύτατη κριτική τόσο στον υπουργό Οικονομικών Ε. Τσακαλώτο για το είδος της μεταμνημονιακής εποπτείας της χώρας από τους δανειστές...

Ερ.: Έχουμε την υποχρέωση και όχι απλώς το δικαίωμα, ως δημοσιογράφοι, να κρίνουμε την εκάστοτε κυβέρνηση, αντιπολίτευση κλπ, μέσα από εκπομπές σχολιασμού στα πλαίσια της ελευθερίας της έκφρασης;...

Απ.: Ως δημοσιογράφοι είμαστε υποχρεωμένοι να κρίνουμε, να αξιολογούμε και να επικρίνουμε αποφάσεις που βλάπτουν την κοινωνία και τους πολίτες. Η ελευθερία της έκφρασης γνώμης είναι βασική αρχή της δημοκρατίας, αρκεί να μην παραποιεί ή μεταφέρει ψευδείς και υποβολιμαίες ειδήσεις. Όσο για την ΕΣΗΕΑ και τα συνδικαλιστικά Όργανα του Σωματείου μας, αλίμονο εάν δεν μπορούμε εμείς που είμαστε μέλη τους να κρίνουμε αποφάσεις τόσο εντός των ίδιων των Οργάνων όσο και όταν γινόμαστε κοινωνοί έξωθεν επιθέσεων.

...

Ερ.: Είσαστε έμπειρος δημοσιογράφος. Πιστεύετε ότι μετά τον θόρυβο που δημιουργήθηκε, με ποιο τρόπο θα μπορούσατε να αλλάξετε την εισαγωγή του σχολίου σας που έλεγε: 'ήταν στιγμές που νόμιζα ότι άκουγα τον θεωρητικό του φασισμού Σέρτζιο Πανούντσιο'.

Απ.: Θεωρώ ότι μόνο εάν μου απαγορευθεί η γνώση και η μνήμη της ιστορίας θα μπορούσα να αλλάξω το σχόλιό μου...».

Στη συνέχεια, κλήθηκαν και κατέθεσαν οι μάρτυρες του εφεσιβάλλοντος:

Ο συν. Κώστας Τσουπαρόπουλος, μεταξύ άλλων, κατέθεσε:

«Θεωρώ ότι αυτά που διατύπωσε ο κ. Καψώχας αποτελούν κριτική άποψη. Οι δημοσιογράφοι θεωρώ επίσης ότι δεν είναι γραμματοκομιστές ειδήσεων, αλλά μπορούν και να σχολιάζουν και να ερμηνεύουν ειδήσεις και γεγονότα.

Στην ουσία των όσων είπε ο κ. Καψώχας: «Μου θύμισε, - αναφερόμενος στα μέτρα που εξήγγειλε ο κ. Μητσοτάκης από την ΔΕΘ-, τον Πανούντσιο που υπήρξε ο πρόδρομος της ιδεολογίας του φασισμού. Ακριβώς η αναφορά 'μου θύμισε' σημαίνει ότι ο κ. Καψώχας λαμβάνει αποστάσεις από το είναι, δηλαδή δεν χαρακτηρίζει φασίστα τον κ. Μητσοτάκη, όπως κακώς ενδύθηκε, αλλά τα μέτρα μοιάζουν με την ιδεολογία του φασισμού του 20ού αιώνα.

...

Θεωρώ, λοιπόν, ότι δεν πρόκειται για ύβρη, αλλά για κριτική μέτρων και έκφραση γνώμης επ' αυτών.

Θεωρώ ότι ο κ. Καψώχας, είναι θύμα της οξείας πολιτικής αντιπαράθεσης της οποίας όλοι μας γινόμαστε μάρτυρες τον τελευταίο καιρό. Όσα ακούγονται από πολιτικούς αυτές τις ημέρες, ξεφεύγουν από τα όρια της ευπρέπειας και του πολιτικού πολιτισμού. Γι' αυτό και η απόφασή σας κύριοι συνάδελφοι, να κατατείνει στην καταπολέμηση του διχαστικού κλίματος και στη δημιουργία και διαφύλαξη ομαλού δημοκρατικού βίου.

...

Ο κ. Καψώχας δεν είναι 'μονόμπαντος'. Πολλές φορές από τις κριτικές του απόψεις έθιγαν και την άλλη πλευρά, απόψεις που

προκαλούσαν οξύτατες αντιδράσεις αν και υπόκωφες. Π.χ. ο κ. Καψώχας έδωσε μάχη εναντίον κυβέρνησης και τρόικας από την εκπομπή του 'Δεύτερη Ματιά', για να μην μειωθούν οι συντάξεις. Επίσης, αποκάλυψε έγγραφο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το οποίο επιβλήθηκαν στην Ελλάδα τέσσερις επισκοπήσεις το χρόνο έναντι δυο των άλλων χωρών που υπήχθησαν σε μνημόνια. Και κατακεραύνωσε ονομαστικά τον υπουργό Οικονομικών κ. Τσακαλώτο.

Τέλος, δίνει συνεχώς αντικυβερνητικές μάχες για τις καθυστερήσεις, όσον αφορά τη θέσπιση 120 δόσεων, καθώς και τις καθυστερήσεις για τη ρύθμιση των κόκκινων δανείων. Τέλος, θεωρώ, με βάση και την εμπειρία μου ως οικονομικού συντάκτη, ότι υπήρξε διαφορετική συμπεριφορά πρώην πρωθυπουργών της ΝΔ εναντίον δημοσιογράφων που ασκούσαν κριτική, έναντι αυτής που ακολούθησε η τωρινή ΝΔ...

...

Δικό μου άρθρο, επίσης, σχετικό δημοσιεύτηκε στην 'Εφημερίδα των Συντακτών'. Θα σας πω μόνο ένα περιστατικό: Όταν επισυνέβη η δεύτερη ενεργειακή κρίση το 1979, ο τότε πρωθυπουργός Κων. Καραμανλής, αναγκάστηκε να λάβει σκληρά μέτρα εισοδηματικής και φορολογικής πολιτικής. Από τις στήλες της 'Ελευθεροτυπίας' κατέκρινα τότε με οξύτατο τρόπο, τα οικονομικά μέτρα, φθάνοντας ενδεχομένως στα ακραία όρια της δημοσιογραφικής ευπρέπειας.

...

Εντέλει, θεωρώ ότι η κατηγορία πως ο κ. Καψώχας δεν σεβάστηκε την ΕΣΗΕΑ ήταν ως ένα βαθμό έωλη. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο καθείς όταν ασκείται δίωξη από το Σωματείο του, ξεπερνά ενδεχομένως κάποια όρια. Αλλά τον σεβασμό του ο κ. Καψώχας δείχνει πλέον, καθώς μετέχει στις διαδικασίες των Π.Σ. της ΕΣΗΕΑ.

Ερ.: Έχει το δικαίωμα να ξεπερνάει τα όρια, ασκώντας κριτική σε βάρος και του τέταρτου πολιτειακού θεσμού, όπως είναι ο αρχηγός της αντιπολίτευσης;

Απ.: Εάν ξεπερνά τα όρια, δεν έχει κανένα τέτοιο δικαίωμα ο οποιοσδήποτε δημοσιογράφος. Εξακολουθώ και επιμένω ότι ο κ. Καψώχας δεν είχε καμία πρόθεση να υβρίσει τον αξιωματικό της αντιπολίτευσης...

...

Ερ.: Η αναφορά στον Πανούντσιο, πιστεύετε ότι θα πέρναγε ανώδυνα, εάν δεν στοχοποιείτο η κριτική του κ. Καψώχα;

Απ.: Θεωρώ ότι οι δημοσιογράφοι έχουν την ικανότητα να 'στολίζουν' τις εκφράσεις τους με αναφορές σε πρόσωπα, που προκαλούν εντύπωση. Αυτό έκανε και ο κ. Καψώχας χωρίς, όμως, να υπερβεί τα όρια της κριτικής.

Ερ.: Αν και δεν αναφέρεται σαφώς στο κατηγορητήριο, ο συν. Καψώχας επικρίνεται στην απόφαση για το ότι έδειξε ασέβεια στην ΕΣΗΕΑ, δηλώνοντας στο Facebook ότι θα παραδώσει την ταυτότητα του μέλους. Είναι ή δεν είναι ελεύθερα τα μέλη της ΕΣΗΕΑ να κρίνουν το Σωματείο τους και τα εκλεγμένα μέλη, όποια κι αν είναι αυτά;

Απ.: Πράγματι, έχουν το δικαίωμα οι δημοσιογράφοι να ασκήσουν κριτική στο Σωματείο τους. Στην προκείμενη περίπτωση, η φράση του κ. Καψώχα για την ταυτότητα μέλους, μάλλον την αποδίδω σε αγανάκτηση γιατί το Σωματείο του δεν δέχθηκε την ελευθερία της έκφρασης παρά σε άσκηση κριτικής στο Σωματείο...

Ερ.: ...Οι προσβλητικές αναφορές του συναδέλφου προς τα μέλη του ΔΣ και του ΠΠΣ στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, η δημοσιοποίηση του κατηγορητηρίου και η 'απειλή' για κατάθεση ταυτότητός του, δεν αποτελούν βαριά προσβολή προς συναδέλφους και προς το Σωματείο;

Απ.: Είναι έκφραση της στιγμής. Θεωρώ ότι τα Όργανα της ΕΣΗΕΑ και ιδίως το ΔΠΣ, όπου εξετάζεται η υπόθεση του κ. Καψώχα, πρέπει να ενεργοποιήσουν τις Αρχές και τις Αξίες της ελεύθερης έκφρασης, της επιείκειας και της αλληλεγγύης μεταξύ των μελών...».

Ενώ στο υπ' αριθμ. πρωτ. 1085/24.01.19 υπόμνημα, που υπέβαλε ο μάρτυς, μεταξύ άλλων, τόνισε τα ακόλουθα:

«...Η υπόθεση Καψώχα ανήκει κατ' εξοχήν, όσον αφορά την εξέτασή της, στο πλαίσιο της γενικότερης πολιτικής συμπεριφοράς, που πρέπει να ληφθεί πολύ σοβαρά υπόψη για να εκφέρετε την κρίση σας.

...

θεωρώ λοιπόν ότι ο κ. Καψώχας, με την έκφραση της γνώμης του, είναι στο χώρο μας το θύμα της οξύτατης πολιτικής αντιπαράθεσης που διεξάγεται μπροστά στα μάτια μας. Τα όσα είπε ο κ. Καψώχας για τα ιδεολογικά χαρακτηριστικά της ομιλίας του κ. Μητσοτάκη ωχριούν μπροστά στις ύβρεις που ανταλλάσσονται και οι οποίες δεν μπορούν να αποσοβηθούν από καμιά παρέμβαση της ΕΣΗΕΑ και των άλλων δημοσιογραφικών Ενώσεων. Ο δημοσιογράφος, όπως σωστά λέγεται τον τελευταίο καιρό μετ' επιτάσεως, δεν είναι γραμματοκομιστής των ανακοινώσεων των κομμάτων και των δηλώσεων των πολιτικών...

...

Είμαι βέβαιος ότι σε καμία περίπτωση ο κ. Καψώχας είχε την πρόθεση να προσβάλλει σε προσωπικό επίπεδο τον κ. Κυρ. Μητσοτάκη, που αποτελεί, μάλιστα, και θεσμικό παράγοντα της ελληνικής Πολιτείας. Είναι γνωστό, άλλωστε, ότι ιδεολογικά ο κ. Καψώχας σέβεται και προστατεύει τους θεσμούς της Πολιτείας.

...

...Ο κ. Καψώχας ήταν ο πρώτος που είχε την πληροφορία ότι γίνεται μάχη για να μην εφαρμοστεί η μείωση των συντάξεων, γεγονός που παρασκηνιακά επικρίθηκε από την τρόϊκα των δανειστών. Δεύτερον, ο κ. Καψώχας επέκρινε δριμύτατα και ονομαστικά τον υπουργό Οικονομικών κ. Ευκλ. Τσακαλώτο...

Τρίτο, ο κ. Καψώχας τον τελευταίο καιρό από τη 'Δεύτερη

Ματιά', δίνει ολόκληρη μάχη με πληροφόρηση και σχόλια, για να θεσπιστούν οι 120 δόσεις για την εξόφληση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων, καταφερόμενος τόσο εναντίον των δανειστών (που δεν το 'θελαν με το τίποτα) όσο και εναντίον κυβερνητικών παραγόντων που καθυστερούσαν.

...

Συνοψίζοντας: θεωρώ ότι τα σχόλια του κ. Καψώχα ήταν έκφραση γνώμης και κριτική άποψη, που κινείται στα πλαίσια της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, χωρίς να ξεπερνά τα όρια της ευπρέπειας. Πιστεύω ότι ο κ. Καψώχας υπήρξε θύμα της οξύτατης πολιτικής αντιπαράθεσης κυβέρνησης-αντιπολίτευσης, μάρτυρες της οποίας είμαστε όλοι μας. Είμαι βέβαιος ότι με την απαλλακτική απόφασή σας δεν θα θελήσετε να συμβάλλετε στο διχαστικό κλίμα που δημιουργείται στο πολιτικό πεδίο και απειλεί να επεκταθεί στην ελληνική κοινωνία και στον επαγγελματικό στίβο...».

Ο συν. Χρίστος Τσατσαρώνης ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Ερ.: Ο συνάδελφος έχει δώσει δείγματα αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς στη διάρκεια της επαγγελματικής τους πορείας με δημόσιους χαρακτηρισμούς;

Απ.: Γνωρίζω τον συνάδελφο πάνω από 30 χρόνια και κινούμαστε στον ίδιο περίπου δημοσιογραφικό χώρο. Σχολιάζει γεγονότα και πρόσωπα. Έχοντας τα σχετική ελευθερία από το επάγγελμά του κάτι που άλλωστε προασπίζει και η ΕΣΗΕΑ από την ίδρυσή της μέχρι και σήμερα. Το πώς χειρίζεται ο κάθε δημοσιογράφος ένα γεγονός, διαφέρει ανά περίπτωση και δεν μπορεί να μπει σε καμία περίπτωση σε καλούπια, καθώς έχει τη σχετική ελευθερία του σχολιασμού άνευ υβριστικών σχολίων. ...Ο συνάδελφος ουδέποτε έχει δώσει δείγματα αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς. Τουναντίον, εξ όσων γνωρίζω έχει προτρέψει νεαρότερους συναδέλφους να τηρούν τις βασικές αρχές δεοντολογίας.

...

Ερ.: Εν συνεχεία αυτού που λέτε, πιστεύετε ότι ο κ. Καψώχας είχε πρόθεση να προσβάλλει σε προσωπικό επίπεδο τον κ. Μητσοτάκη – θεσμικό παράγοντα της πολιτείας;

Απ.: Σε καμία περίπτωση ο σχολιασμός δεν είχε στόχο την προσωπική προσβολή του προέδρου της ΝΔ, αλλά ο όποιος σχολιασμός αναφερόταν σε υιοθετούμενες πολιτικές.

Ερ.: Θεωρείτε ότι ο κ. Καψώχας είναι ένα από τα θύματα της οξύτατης πολιτικής αντιπαράθεσης που διεξάγεται μπροστά στα μάτια μας;

Απ.: Πράγματι η οξύτατη πολιτική αντιπαράθεση έχει θύματα, αλλά αυτά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι οι λειτουργοί του Τύπου, οι οποίοι οφείλουν να διαφωτίζουν ακόμα και δυσάρεστες πλευρές της πολιτικής.

...

Ερ.: Γνωρίζετε αν η ΝΔ ήρε το εμπάργκο στην ΕΡΤ, το οποίο προκλήθηκε εξαιτίας του γεγονότος, το οποίο εκδικάζεται σήμερα στο Πειθαρχικό;

Απ.: Βεβαίως το γνωρίζω και αυτό κατά την άποψή μου ερμηνεύεται ως απάλυνση των αρχικά επιθετικών κινήσεων κατά της ΕΡΤ, με αφορμή και το εν λόγω σχόλιο του συγκεκριμένου συναδέλφου. Κατά την άποψή μου, όλα τα πολιτικά κόμματα του δημοκρατικού τόξου, θα πρέπει στο μέτρο που τους αναλογεί να μην οξύνουν καταστάσεις, αλλά να γεφυρώνουν τις μεταξύ τους διαφορές, ειδικά αν πρόκειται για τη δημόσια ραδιοτηλεόραση.

...

Ερ.: Γνωρίζετε ότι η συμπεριφορά του συναδέλφου σχολιάστηκε αρνητικά με ανακοίνωση της ΕΣΗΕΑ, το ΔΣ της οποίας τον παρέπεμψε στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, θεωρώντας ότι είχε υποπέσει σε πειθαρχικό παράπτωμα;

Απ.: Το γνωρίζω, είναι γεγονός που έχει συμβεί ήδη και προσωπικά διαφωνώ με τέτοιου είδους αντιμετώπιση, διότι φρονώ ότι κατ' αυτόν τον τρόπο και με εκατοντάδες σχόλια που έχουν διατυπωθεί σε βάρος πολιτικών προσώπων ... θεωρώ ότι και οι συνάδελφοι μεμονωμένα και τα εντεταλμένα Όργανα της ΕΣΗΕΑ, θα πρέπει με μεγαλύτερη προσοχή να αντιμετωπίζουν παρόμοια γεγονότα και να μην φτάνουν σε ακραίες καταστάσεις.

Ερ.: Η δημοσιοποίηση μέσω ίντερνετ του κατηγορητηρίου, αλλά και φράσεις όπως 'να μην μπουν στον κόπο να με καλέσουν στα Πειθαρχικά' και 'τους χαρίζω και παραδίδω την ταυτότητά μου', δεν αποτελούν προσβολή στα Όργανα της Ένωσης και κατά συνέπεια σε όλα τα μέλη της; Αφού ο ίδιος και μάλιστα προσβλητικά και δημόσια 'παραδίδει' την ταυτότητά του, γιατί η Ένωση πρέπει να τον κρατά στις τάξεις της;

Απ.: Δεν γνωρίζω ακριβώς το τι διατυπώθηκε στο διαδίκτυο, αλλά θεωρώ δικαιολογημένη, την όποια αντίδραση του συναδέλφου για την παραπομπή του, καθώς όπως προανέφερα δεκάδες άλλα περιστατικά παρόμοια ή και χειρότερα δεν είχαν την ίδια αντιμετώπιση...».

Ο συν. Νίκος Μερτζάνης, μεταξύ άλλων, τόνισε:

«**Ερ.:** Πώς κρίνετε εσείς τον συνάδελφο και δημοσιογράφο κ. Καψώχα και αν του αρμόζει η ποινή που του επεβλήθη με βάση την ιστορία και τη διαδρομή του;

Απ.: Θεωρώ απαράδεκτη, τουλάχιστον, την ποινή που επεβλήθηκε. Ο συν. Σ. Καψώχας είναι όλα αυτά που θα έπρεπε να έχει ένας Έλληνας δημοσιογράφος. Άψογος επαγγελματίας, γνώστης της οικονομικής και πολιτικής ζωής για την οποία κάνει ρεπορτάζ, τολμηρός σχολιαστής, χωρίς να φοβάται να κρίνει και να πει την άποψή του για όλους και για όλα. Θεωρώ απαράδεκτο ακόμη και το ότι το ΔΣ τον παρέπεμψε στο Πειθαρχικό.

...

Ερ.: Μπορεί η καταδίκη της δημοσιογραφικής άποψης ακόμη κι αν διέπεται από το στοιχείο της υπερβολής, να αποτελέσει επικίνδυνη μορφή λογοκρισίας για την ελευθερία της έκφρασης των δημοσιογράφων;

Απ.: Η καταδίκη αυτή είναι αφόρητη λογοκρισία.

Ερ.: Πώς σχολιάζετε το γεγονός ότι ο κ. Καψώχας δεν επέλεξε αρχικά να ενημερώσει τα Όργανα της Ένωσης και ήταν πρόθυμος να καταθέσει και την ταυτότητά του, ενώ στη συνέχεια μπήκαμε στη διαδικασία της έφεσης;

Απ.: Εάν η ανακοίνωση αυτή του ΠΠΣ, αναφερόταν στο δικό μου όνομα, και εγώ θα παρέδίδα την ταυτότητά μου γιατί δεν με εκφράζει ένα πειθαρχικό όργανο ενός πνευματικού και συνδικαλιστικού Σωματείου, το οποίο τουλάχιστον ομιλεί και γράφει λάθος την ελληνική. Για να μην αφήσω τίποτε αναπάντητο, επίσης, όπως απάντησα και πριν θεωρώ λογοκρισία να διώκεται οποιοσδήποτε δημοσιογράφος για την όποια άποψή του.

...

Ερ.: Σε προσωπικό επίπεδο πιστεύετε ότι το πολιτικό σχόλιο του κ. Καψώχα προσέβαλε τον κ. Μητσοτάκη;

Απ.: Δεν το γνωρίζω, αλλά δεν θα έπρεπε, αλλά θα μπορούσε να απαντήσει.

...

Ερ.: Η δημοσιοποίηση μέσω ίντερνετ του κατηγορητηρίου, αλλά και φράσεις όπως 'να μην μπουν στον κόπο να με καλέσουν στα Πειθαρχικά' και 'τους χαρίζω και παραδίδω την ταυτότητά μου', δεν αποτελούν προσβολή στα Όργανα της Ένωσης και κατά συνέπεια σε όλα τα μέλη της; Αφού ο ίδιος και μάλιστα προσβλητικά και δημόσια 'παραδίδει' την ταυτότητά του, γιατί η Ένωση πρέπει να τον κρατά στις τάξεις της;

Απ.: Λυπάμαι που τα Όργανα της Ένωσης θεωρούν ότι πρέπει να δικάσουν βάση ιδιωτικών συζητήσεων.

θα ήθελα προσθέσω εκτός του ότι είναι άδικη η οριστική διαγραφή του συν. Καψώχα και απαράδεκτη, θα σας παρακαλούσα να την ανατρέψετε, γιατί έτσι θα προσφέρετε έργο στη δημοσιογραφία».

Κληθείς σε απολογία, ο εφεσιβάλλων **συν. Σωτήρης Καψώχας**, παρέπεμψε σε όσα είχε αναφέρει στην ενώπιον του Συμβουλίου κατάθεσή του.

Το ΔΠΣ, αφού έλαβε υπόψη τις μαρτυρικές καταθέσεις, την απολογία του εφεσιβάλλοντος και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, αποφαινεται ως ακολούθως:

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, μετά την εμπρόθεσμη έφεση του συν. Σωτήρη Καψώχα κατά της απόφασης του ΠΠΣ (αριθμ. 7/2018), προχώρησε στην προβλεπόμενη από τον Εσωτερικό Κανονισμό αποδεικτική διαδικασία. Το ΔΠΣ, προέβη σε ενδελεχή εξέταση των στοιχείων της υπόθεσης και των μαρτυρικών καταθέσεων συναδέλφων, που υπεδείχθησαν από τον συν. Σωτ. Καψώχα.

Υπενθυμίζεται ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση, το ΠΠΣ είχε κρίνει τον συν. Σωτ. Καψώχα, με ψήφους 3 έναντι 2, πειθαρχικά ελεγκτέο για παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και του άρθρου 2, παρ. 1, εδ. β' του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας και του επέβαλε με ψήφους 3 έναντι 2 την οριστική διαγραφή από τα μητρώα της ΕΣΗΕΑ, ενώ η μειοψηφία την επίπληξη με ανάρτηση της απόφασης στους χώρους εργασίας.

Το ΠΠΣ, κατέληξε στην αναφερόμενη ποινή, αφού στην 43^η

συνεδρίασή του (25.09.18) με ψήφους 4-1, είχε αποφασίσει την άσκηση αυτεπάγγελτης δίωξης με το ακόλουθο κατηγορητήριο:

«Το Συμβούλιο, με ψήφους 4 (...) έναντι 1 (...) αποφάσισε την άσκηση αυτεπάγγελτης πειθαρχικής δίωξης κατά του συν. Σωτήρη Καψώχα, δημοσιογράφο/σχολιαστή της εκπομπής «Δεύτερη Ματιά», ο οποίος αναφέρθηκε στον αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, Κυρ. Μητσοτάκη, κατά τρόπο απαράδεκτο:

«...Ήτανε στιγμές που νόμιζα ότι άκουγα τον θεωρητικό του φασισμού, τον Σέρτζιο Πανούντσιο (Λατ.: Sergio Panunzio), ο οποίος εισήγαγε στοιχεία εθνικισμού στην Ιταλία του Μουσολίνι...».

Το ΠΠΣ, έκρινε ότι ο συν. Σωτ. Καψώχας «χρησιμοποίησε οξύ και μελανό πολιτικό χαρακτηρισμό για τις δημόσιες θέσεις του κ. Μητσοτάκη».

Ο εφεσιβάλλων συνάδελφος κατηγορήθηκε επίσης για τον έντονο τρόπο με τον οποίο καταφέρθηκε σε βάρος του συνδικαλιστικού του Σωματείου, της ΕΣΗΕΑ, δηλώνοντας δημοσίως ότι θα καταθέσει την επαγγελματική του ταυτότητα.

Μετά από διεξοδική εξέταση όλων των παρεχόμενων στοιχείων, τις καταθέσεις τριών μαρτύρων που πρότεινε ο συν. Καψώχας και την απολογία του εφεσιβάλλοντος, το ΔΠΣ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το σχόλιο του συναδέλφου, που προέβη στη διάρκεια της εκπομπής «Δεύτερη Ματιά», δεν είχε σκοπό και στόχο να προσβάλλει τον αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά κινείτο στο πλαίσιο της κριτικής και όχι της ταύτισης με φασιστικό εθνικισμό. Αναφέρθηκε απλά σ' ένα ιστορικό παραλληλισμό, που ουδόλως συνδεόταν με το πρόσωπο του κ.

Μητσοτάκη. Ο ρόλος του σχολιαστή επέβαλε την κριτική, στην οποία μάλιστα είχε προβεί και κατά του υπουργού Οικονομικών κ. Τσακαλώτου. Ο εφεισιβάλλον συνάδελφος επεσήμανε ακόμη ότι υπήρχε συμφωνία με την ΕΡΤ, προκειμένου να έχει την ευχέρεια άσκησης σχολιασμού και κριτικής στο έργο, το οποίο συντελείται στο χώρο της πολιτικής.

Όσον αφορά την κατηγορία ότι στράφηκε εναντίον της ΕΣΗΕΑ, τόνισε ότι η όποια αναφορά έγινε υπό το κράτος του μεγάλου εκνευρισμού που του προκάλεσε η απόφαση του ΠΠΣ, περί οριστικής διαγραφής του. Επικαλέστηκε μάλιστα την ιδιότητά του ως εκλεγμένου μέλους σε αιρετό Όργανο της ΕΣΗΕΑ.

Συνεκτιμώντας τα στοιχεία της υπόθεσης, το ΔΠΣ κατέληξε ως προς το πρώτο σκέλος του κατηγορητηρίου ότι δεν υφίσταται πρόθεση του εφεισιβάλλοντος συν. Σωτ. Καψώχα, να προσβάλλει τον κ. Μητσοτάκη, ενώ έκρινε ως αντιδεοντολογική τη συμπεριφορά του έναντι του συνδικαλιστικού του Οργάνου. Για το λόγο αυτό κρίθηκε, κατά πλειοψηφία, 3-2 πειθαρχικά ελεγκτέος, ενώ προχώρησε σε επιμέτρηση της ποινής της επίπληξης με ανάρτηση κατά πλειοψηφία 3-2. Η μειοψηφία πρότεινε την απλή επίπληξη.

Από τη μειοψηφία ένα μέλος, είχε την ακόλουθη άποψη:

Η δημόσια ραδιοτηλεόραση, που συντηρείται κυρίως από τις εισφορές όλων των πολιτών, απαιτεί πολύ περισσότερο την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας, ώστε να μην μετατρέπεται σε όργανο προπαγάνδας των εκάστοτε κυβερνήσεων έναντι των άλλων πολιτικών κομμάτων. Αντίθετα από την ελαστικότητα που παρατηρείται στα άλλα Μέσα Ενημέρωσης. Στην εξεταζόμενη περίπτωση το επίμαχο σχόλιο του συν. Σωτήρη Καψώχα, που θεωρήθηκε ότι συνέδεε ομιλία του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης Κυριάκου Μητσοτάκη με θέσεις θεωρητικού του

ιταλικού φασισμού, ίσως σε άλλο μέσο ενημέρωσης να ήταν ανεκτό, αλλά στη δημόσια τηλεόραση εύλογα προκαλεί αντιδράσεις από μεγάλο τμήμα τηλεθεατών, που, όπως όλοι, συνεισφέρουν για τη λειτουργία της ΕΡΤ. Όμως, η αποδιδόμενη κατηγορία της «σκύλευσης» του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης είναι παντελώς άσχετη με τα πραγματικά περιστατικά. Και όπως και στην πρωτοβάθμια απόφαση σημειώνει η μειοψηφία, η έννοια της «σκύλευσης» είναι η αφαίρεση πραγμάτων από νεκρό και συνεπώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει βάση στην υπόθεση που εξετάζεται.

Το άλλο μέλος της μειοψηφίας, είχε την εξής τοποθέτηση:

Ο συν. Σωτήρης Καψώχας, κατηγορείται ότι παραβίασε τα άρθρα 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού, που ορίζει ότι οι δημοσιογράφοι οφείλουν: «Να δείχνουν διαγωγή, συμπεριφορά και ήθος, ανάλογες με το λειτούργημα...» και άρθρα 2, παρ. 1 εδ. β' του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας, που ορίζει ότι ο δημοσιογράφος οφείλει: «Να σέβεται την προσωπικότητα και αξιοπρέπεια του ανθρώπου και του πολίτη».

Σύμφωνα με την άποψη του ενός μέλους της μειοψηφίας, ο συν. Καψώχας δεν παραβίασε κανένα από τα συγκεκριμένα άρθρα διότι ως προς το πρώτο: Δεν διαπιστώθηκε καμία ανάρμοστη διαγωγή και συμπεριφορά πολλώ μάλλον ανάρμοστο ήθος στο σχόλιο που έκανε για τον κ. Μητσοτάκη. Του απέδωσε απλά κάποιες πολιτικές ιδέες. Δεν τον εξύβρισε, δεν τον συκοφάντησε, ούτε αμφισβήτησε τη θέση του ως αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Όσον αφορά δε στο δεύτερο άρθρο του Κώδικα Δεοντολογίας, δεν διαπιστώθηκε καμία έλλειψη σεβασμού στην προσωπικότητα του κ. Μητσοτάκη, ο οποίος κρίθηκε από πολιτική άποψη ως πολιτικός και όχι ως άτομο και ως απλός πολίτης.

Το ίδιο μέλος της μειοψηφίας επισημαίνει ακόμη ότι εντελώς αστήριχτα χρησιμοποιήθηκε σε βάρος του συν. Καψώχα το γεγονός ότι δεν προσήλθε στο ΠΠΣ, δηλώνοντας την άρνησή του. Είναι

δικαίωμα κάθε δημοσιογράφου να προσέλθει ή όχι στα Π.Σ. για την απολογία, γι' αυτό και δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο Καταστατικό και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των Π.Σ.

Του αποδόθηκε επίσης -εντελώς αστήριχτα- ότι περιφρόνησε και επέκρινε την ΕΣΗΕΑ. Δικαίωμα και καθήκον κάθε μέλους της ΕΣΗΕΑ είναι να ελέγχει, να κρίνει και να επικρίνει το Σωματείο και τα πεπραγμένα του.

Ο συν. Καψώχας, κάτω από συναισθηματική φόρτιση, δήλωσε ότι θα καταθέσει σε ένδειξη διαμαρτυρίας την ταυτότητα του Σωματείου, το οποίο όπως είπε τον πλήγωσε γιατί δεν υπερασπίστηκε το μέλος του και κρίνει την ίδια την ελευθερία του λόγου των δημοσιογράφων στην περίπτωση του, πράγμα το οποίο τελικά δεν έκανε.

Και καταλήγει ο συν. Καψώχας ως σχολιαστής δεν παρέβη κανένα κανόνα στην άσκηση της δημοσιογραφικής λειτουργίας. Αντίθετα άσκησε τη δουλειά του με θάρρος και την άνεση που δίνει στον δημοσιογράφο η εμπειρία και η αναγνώριση των ικανοτήτων του. Συνεπώς, θα έπρεπε να κριθεί μη ελεγκτέος.

Κατόπιν αυτών, το ΔΠΣ με **ψήφους 3 έναντι 2**, έκρινε ότι ο εφεισιβάλλον **συν. Σωτήρης Καψώχας** είναι **πειθαρχικά ελεγκτέος**, για παράβαση του άρθρου 7, παρ. 1, εδ. α' του Καταστατικού και άρθρου 2, παρ. 1, εδ. β' του Κώδικα Αρχών Δεοντολογίας.

Ως προς την ποινή, **ψήφους 3 έναντι 2** επιβλήθηκε η **επίπληξη με ανάρτηση της απόφασης στους χώρους εργασίας**. Η μειοψηφία πρότεινε την απλή επίπληξη.

Η απόφαση καθαρογράφηκε την Πέμπτη, 09.05.19.

Ο πρόεδρος

Η γραμματέας

Πάυλος

Γερακάρης

Μαρία Χριστοφοράτου